

E. Koch: Die Tektonik im Subandin des Mittel-Ucayali Gebietes, Ostperu. E. Schweizerbart'sche Verlagsbuchhandlung, Stuttgart 1962. 67 sider, 34 fig., 22 kort og diagrambilag. 15,5 × 24,5 cm. 28,80 DM.

Bogen er det 15. hefte i H. Stilles og Fr. Lotzes Geotektonische Forschungen og giver en gennemgang af lagfølge og tektonik i de østperuanske Andeshjerge.

Kaj Hansen.

Hermann von Wissmann-Festschrift. Herausgegeben von Adolf Leidlmair.

Geographisches Institut der Universität Tübingen. 1962. 385 sider, 67 fig., 18 tavler og 2 kort. 16 × 23 cm. 29 DM.

Denne festschrift til H. von Wissmanns 65 års fødselsdag indeholder ialt 25 artikler. Emnerne er yderst forskelligartede; man samler sig dog delvis om von Wissmanns forskningsområder inden for den almindelige geografi – især klimatologi-plantegeografi – samt om regionerne Vestasien og Det fjerne Østen. Det er tydeligt at se en opdeling mellem oversigtsartikler og behandling af mere specielle emner. Blandt de klimatiske er C. Troll: „Die dreidimensionale Landschaftsgliederung der Erde“ og R. Jätzolds artikel om humide og aride årstider som kriterium for en klimaklassifikation af den første type, medens H. Walters omtale af ørkenplanternes vandholdning, der bringer nye resultater fra undersøgelser i Sydafrikas tørre egne, hører til den anden gruppe. I værkets sidste afsnit er samlet nogle spredte emner, bl. a. om Brasilia, Rhône-gletscheren og sardinifiskeri ved Californiens kyst.

Kr. M. Jensen.

Joseph E. van Riper: Man's Physical World. McGraw-Hill Book Company, Inc. 1962. 635 sider, 17 × 24 cm. 66 sh.

Under læsningen af nyere geografiske oversigtsværker kan det virke lidt forstemmende at se den omsiggribende specialisering og opdeling af geografien i en fysiskgeografisk og en kulturgeografisk disciplin, når geografien netop har sin styrke i at se på samspillet mellem disse to dele. Årsagen til denne specialisering af faget må sikkert søges i den enkelte forfatters formåen med hensyn til at samle det kæmpemæssige stof og må ikke tages som udtryk for et ønske fra geografens side. Når denne beklagelse er fremført, må man til gengæld glædes over den tiltalende form, hvorunder stoffet er præsenteret i det foreliggende værk.

I det første kapitel gennemgås kort, koordinater og kortprojektioner (med en liste over forskellige projektioner og deres anvendelsesmuligheder). I de følgende 3 afsnit bliver man præsenteret for overfladeformerne; først som man møder dem i naturen inden for et mindre, overskueligt område: et dalstrøg med mæandre, skrænter, hestekosøer o.s.v., et kystområde med laguner, krumodder, klinter og strandenge m.m.; dernæst storformernes globale udbredelse: bjergkæder, vulkaner, resistensområder etc., og sidst behandles overfladens elementer (skråninger, materialerne). På lignende måde beskrives klimaet, planteverdenen, jordbunden samt jordens vandmasser med en gennemgang dels af emnernes enkeltelementer og dels af deres globale mønstre. I en sådan oversigt kan man ikke forvente detailanalyser af problemerne, men de emner, der er medtaget, synes at være ført à jour. De ca. 50 globale udbredelseskort samt en mængde min-

dre kort og diagrammer er meget værdifulde for indlæringen af stoffet, og den gennemførte nyttegning af alle figurerne giver et ensartet præg over bogen, selv om materialet nødvendigvis må være hentet fra mange kilder.

Kr. M. Jensen.

W. S. von Arx: Introduction to Physical Oceanography. Addison-Wesley Publishing Comp. Reading, Mass. og London 1962. 422 pp. Ill. 16 × 23,5 cm. 15 §.

Godt 70% af Jordens overflade er dækket af hav. Man kan derfor næppe beskæftige sig med „geosciences“ (geografi, geologi, meteorologi m.m.) uden at støde på problemer, hvis løsning forudsætter et vist kendskab til fysisk oceanografi. Behovet for en lærebog er derfor evident; men det er svært at tilfredsstille, fordi læsernes matematiske forudsætninger er forskellige, og fordi stofmængden tillige er voldsom.

von Arx' bog er en vellykket løsning på lærebogsproblemet. Stofmængden er begrænset ved at bortskære den regionale oceanografi (som forøvrigt er behandlet i flere udmærkede håndbøger). Bogen giver til gengæld en kort og klar gennemgang af de vigtigste emner, forklaret med figurer og så lidt matematik, at kendskab til elementær differential- og integralregning er tilstrækkeligt for forståelsen.

En nøjere omtale af indholdet skal ikke forsøges her. Kun skal kapitlerne om hydrodynamik og om målemetoder og -apparater nævnes. De er udmærket fremstillet og bringer nyt. Den interesserede læser bør selv stifte bekendtskab med bogen!

Sofus Christiansen.

R. Gaul, D. Ketchum, J. Shaw and J. Snodgrass (editors): Marine Sciences Instrumentation, vol. I. Plenum Press, New York 1962. 354 pp. Illustreret. 22 × 28 cm. 14 §.

Udviklingen i de videnskaber, der beskæftiger sig med marin forskning, har efterhånden medført, at en mængde nye instrumenter har set dagens lys. Nærværende bog er første del af en art katalog, der viser nyere amerikansk udstyr – lige fra frømandsdragter til planktonnet og kompliceret elektronisk materiel. Uden tvivl en nyttig idébog, selv om de fleste instrumenter sikkert ligger i en prisklasse, der udelukker dansk anskaffelse.

Sofus Christiansen.

Herold J. Wiens: Atoll Environment and Ecology. Yale University Press, New Haven and London 1962. 532 pp. 93 fig., 88 pl. 16 × 24 cm. 15 §.

Wiens, der er kendt fra sine undersøgelser af atollen Kapingamarangi, har i nærværende bog søgt at skabe oversigt over det vældige materiale, der især i de seneste år er blevet publiceret om atoller.

Bogen er bygget op på den måde, at en væsentlig del af teksten er citater hentet fra originalarbejderne. Ideen er tiltalende, men giver sig naturligvis udtryk i en lidt ujævn og pladsrøvende behandling af emnerne. Den første del af arbejdet omhandler atollernes fysiske geografi; anden del er helliget deres biologiske forhold. (Egentlig kulturgeografiske emner er helt udeladt). En økologi, som titlen lover, synes der knappest at være tale om; det geografiske afsnit forekommer at være langt det vægtigste, rimeligt nok (Wiens er professor i geografi!).